

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

O b e c n á   č á s t

I. ZHODNOCENÍ PLATNÉHO PRÁVNÍHO STAVU, HLAVNÍ PRINCIPY

A NEZBYTNOST NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY

Návrh zákona o univerzitních nemocnicích a o změně některých zákonů (zákon o univerzitních nemocnicích) byl vypracován na základě Programového prohlášení vlády, v němž se vláda zavázala předložit návrh zákona o veřejných neziskových nemocnicích, který umožní jejich transparentnější a efektivnější řízení.

Cílem návrhu zákona je zakotvit do právního řádu novou formu právnické osoby - univerzitní nemocnici. Potřeba právní úpravy univerzitní nemocnice je dána specifickými podmínkami poskytování zdravotních služeb zajišťovaných státem. Státní příspěvková organizace již nevyhovuje současnému způsobu financování činnosti poskytovatelů zdravotních služeb z veřejného zdravotního pojištění a požadavkům kladeným na jejich efektivní hospodaření a řízení. To se projevuje především u fakultních nemocnic, které se vedle poskytování zdravotních služeb účastní též klinické a praktické výuky studentů vysokých škol v studijních programech zdravotnického zaměření a dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků. Sledovaným cílům nevyhovují ani jiné formy právnických osob již v právním řádu upravené.

Právní úprava státních příspěvkových organizací v zákoně č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, měla, jak je ostatně též uvedeno v důvodové zprávě k jeho návrhu, být právní úpravou pouze přechodnou. Státní příspěvkové organizace měly být v první řadě servisními organizacemi státu, prostřednictvím kterých by stát plnil své úkoly. Současná právní úprava již nereflektuje specifika činností, jež státní příspěvkové organizace poskytující zdravotní služby vyvíjejí. Poskytování zdravotních služeb v působnosti státu provádějí v rozhodující míře fakultní nemocnice, které se též ve spolupráci s vysokými školami (univerzitami) a dalšími vzdělávacími zařízeními podílejí na vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví.

Poskytovatelé zdravotních služeb, jejichž zřizovatelem je stát, poskytují komplexní zdravotní péči všem pacientům, přičemž tato péče je v rozhodující míře hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Poskytování zdravotních služeb je vysoce komplexní činností a předpokládá dostatečné personální, materiální a též institucionální zajištění. Současná právní úprava státních příspěvkových organizací však selhává především v institucionálním zajištění této činnosti.

Zásadní problémy jsou především spatřovány v podvázání financování (státní příspěvkové organizace nemohou být financovány z bankovních úvěrů), což znemožňuje efektivně řídit cash flow, v omezení nakládání s majetkem (některá právní jednání podléhají schválení orgány státu, přičemž celý proces může být neúměrně časově náročný).

Současná právní úprava též dostatečně neupravuje vztah fakultních nemocnic a vysokých škol v souvislosti s účastí fakultních nemocnic na klinické a praktické výuce studentů vysokých škol v studijních programech zdravotnického zaměření a dalším vzdělávání zdravotnických pracovníků, což přináší nemalé problémy jak fakultním nemocnicím, tak i vysokým školám.

Přehled platné právní úpravy:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

Státní příspěvkové organizace:

- a) mají povinnost odvést do státního rozpočtu příjmy z pronájmu nemovitého majetku, popř. z prodeje – podle § 6 odst. 1 písm. i) zákona č. 218/2000 Sb. příjmy státního rozpočtu tvoří, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, příjmy z prodeje a pronájmu majetku České republiky příjmy z prodeje nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří příspěvkové organizace; podle § 53 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. příspěvková organizace je povinna do 15 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu příjmy z prodeje nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří, s výjimkou příjmů z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyla darem nebo děděním;
- b) mají povinnost dodržet, aby úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže, nepřekračovaly její rozpočet na příslušný rok – podle § 53 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže v běžném roce, nesmí překračovat její rozpočet na tento rok;
- c) nemohou samy měnit účel a předmět svých aktivit (zřizovací listina, statut) – podle § 63 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. pokud příspěvková organizace vykonává jinou činnost, musí být její předmět a rozsah doplněn do zřizovací listiny před jejím započítím;

- d) nemohou provádět investiční činnost většího rozsahu – podle § 56 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. může příspěvková organizace převést do fondu reprodukce majetku nejvýše 25 % zisku, a to po uhrazení ztráty z předchozího roku;
- e) nemohou uzavírat smlouvy o finančním leasingu – podle § 12 odst. 8 zákona č. 219/2000 Sb. organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci, bytu nebo nebytového prostoru do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu;
- f) jsou v případě nesolventnosti nebo zadluženosti odkázány na zřizovatele – podle § 74 zákona č. 218/2000 Sb. za závazky příspěvkových organizací vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti ručí stát;
- g) se vyznačují nedostatečnou motivací pro efektivní využívání majetku státu jak z hlediska platových předpisů, tak z hlediska předpisů o hospodaření s majetkem státu – podle § 54 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. příspěvek na provoz se stanoví v případě, že rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy. Odvod z provozu stanoví zřizovatel příspěvkové organizaci v případě, že její rozpočtované výnosy překračují rozpočtované náklady;
- h) není možné stimulačně výrazně odlišit mezi lépe hospodařícími příspěvkovými organizacemi a hůře hospodařícími příspěvkovými organizacemi;
- i) nemají podmínky pro rozvoj vícezdrojového financování.

Fakultní nemocnice:

- a) jsou s účinností od 1. 4. 2012 upraveny v zákoně č. 372/2011 Sb., který fakultní nemocnice vymezuje jako státní příspěvkové organizace, u nichž zřizovatelskou funkci vykonává Ministerstvo zdravotnictví. Úprava fakultních nemocnic v zákoně o zdravotních službách je pouze rámcová, neboť v převážné části jen převzala předchozí úpravu obsaženou ve vyhlášce č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních nemocnic a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti ministerstva zdravotnictví České republiky;
- b) se zabývají jak poskytováním zdravotních služeb, tak klinickou a praktickou výukou v oblasti lékařství, farmacie a ošetřování a vědeckou, výzkumnou nebo vývojovou činností (§ 93 zákona o vysokých školách, § 111 zákona o zdravotních službách). Fakultní nemocnice by proto měly představovat zařízení poskytující zdravotní služby na nejvyšší úrovni. Stávající právní úprava však nevytváří odpovídající podmínky pro spolupráci fakultní nemocnice a příslušné lékařské fakulty, čímž vytváří překážky pro odpovídající rozvoj zdravotních služeb, vzdělávání, výuky, vědy a výzkumu;
- c) jsou státními příspěvkovými organizacemi ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Fakultní nemocnice hospodaří s majetkem státu a při nakládání s ním jsou omezeny zákonem č. 219/2000 Sb. Při přijetí zákona č. 219/2000 Sb. bylo počítáno s ponecháním dosavadních příspěvkových organizací, zřizovaných podle § 31 dřívějších rozpočtových pravidel České republiky, tj. zákona č. 576/1990 Sb., popřípadě jiných zákonů, pouze po omezenou dobu, a to do přijetí

konečného rozhodnutí o způsobu jejich další existence. Právní forma státní příspěvkové organizace v případě fakultních nemocnic neodpovídá dnešnímu způsobu jejich financování, kdy pouze zlomek jejich rozpočtu je napojen na státní rozpočet;

- d) se při sestavování svého rozpočtu řídí zákonem č. 218/2000 Sb., podle kterého musí být rozpočet příspěvkové organizace po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu sestaven jako vyrovnaný.

Univerzitní nemocnice:

Stávající fakultní nemocnice poskytují vysoce specializovanou zdravotní péči a uskutečňují výzkumnou a vývojovou činnost. Na společných pracovištích fakultní nemocnice a lékařské fakulty se na základě požadavku vysoké školy uskutečňuje klinická a praktická výuka v akreditovaných studijních programech všeobecné lékařství, zubní lékařství a farmacie a v akreditovaných studijních programech a vzdělávacích programech nelékařských zdravotnických oborů a související výzkumná a vývojová činnost.

Právní forma státní příspěvkové organizace neumožňuje vytvářet pro činnost fakultních nemocnic potřebné podmínky, a to zejména v oblasti hospodaření, řízení a zajištění spolupráce s vysokými školami. Odpovídající právní úprava chybí zejména v případě zřizování a řízení společných pracovišť a financování výuky ve fakultních nemocnicích.

Univerzitní nemocnice, s výjimkou vojenské univerzitní nemocnice, nebudou státními příspěvkovými organizacemi; u vojenské univerzitní nemocnice bude stávající forma státní příspěvkové organizace zachována. Navrhovaná právní úprava umožní kvalitní manažerské řízení univerzitní nemocnice se stanovenou odpovědností vedoucích pracovníků a pravidly pro jejich jmenování. Rozhodovací procesy jsou jednoznačně stanoveny a rozděleny mezi radu univerzitní nemocnice, akademickou radu a ředitele univerzitní nemocnice. Návrh zákona rovněž umožní efektivnější spolupráci univerzitních nemocnic a vysokých škol při výzkumu, vědecké práci a vzdělávání.

II. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČESKÉ REPUBLIKY

Návrh zákona o univerzitních nemocnicích je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Navrhovaná právní úprava bude patřit do skupiny právních předpisů upravujících podmínky práva na ochranu zdraví a bezplatnou zdravotní péči dle čl. 31 Listiny základních práv a svobod.

Pokud se jedná o dopady derogačního nálezu ÚS z 27. 9. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 51/06, 483/2006 Sb., N 171/42 SbNU 471, kterým byla zrušena některá ustanovení zákona č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů,

pak tento návrh zákona neobsahuje žádné z ustanovení zákona č. 245/2006 Sb., které bylo Ústavním soudem označeno za protiústavní.

III. ZHODNOCENÍ SLUČITELNOSTI NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S PRÁVEM EVROPSKÉ UNIE

Navrhovanou právní úpravou se neimplementuje právo EU do právního řádu České republiky.

Navrhovaná právní úprava je v souladu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii. Navrhovaná právní úprava je v souladu s článkem 49 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) o svobodě usazování a článkem 56 SFEU o volném pohybu služeb. Univerzitní nemocnice budou subjekty vykonávajícími hospodářskou činnost ve smyslu článků 49, 56 a 101 a násl. SFEU, a proto jako „podniky“ budou podléhat ustanovením o hospodářské soutěži, mj. i článku 107 SFEU a násl., pokud jde o veřejnou podporu. Pro univerzitní nemocnice bude uplatněna výjimka obsažená v čl. 106 odst. 2 SFEU.

IV. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA

Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na předmětnou oblast nevztahují.

V. DOPADY NA STÁTNÍ ROZPOČET A OSTATNÍ VEŘEJNÉ ROZPOČTY A NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Nepředpokládá se žádný významný dopad na státní rozpočet a ani na ostatní veřejné rozpočty. Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopady na podnikatelské prostředí.

VI. SOCIÁLNÍ DOPADY A DOPADY VE VZTAHU K ZÁKAZU DISKRIMINACE A K ROVNOSTI MUŽŮ A ŽEN

Navrhovaná právní úprava nemá dopady na zákaz diskriminace a na rovnost mužů a žen.

Lze předpokládat pozitivní sociální dopady v oblasti dostupnosti a kvality zdravotních služeb.

VII. DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na životní prostředí.

VIII. DOPADY VE VZTAHU K OCHRANĚ SOUKROMÍ A OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Navrhovaná právní úprava nezakládá žádné nové zpracování osobních údajů dotčených subjektů. Vzhledem k výše uvedenému se nepředpokládá negativní dopad na ochranu soukromí a osobních údajů.

IX. ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Navrhovaná právní úprava nezakládá riziko zvýšení korupčních rizik. Činnost univerzitní nemocnice bude podléhat kontrole kolektivního orgánu – radě univerzitní nemocnice a dále Ministerstva zdravotnictví. Ve srovnání se státní příspěvkovou organizací tak dojde k výraznému posílení kontroly. Účetní závěrka a výroční zpráva univerzitní nemocnice budou ověřovány auditorem,

S ohledem na výše uvedené nepředstavuje návrh právní úpravy riziko zvýšení korupčních rizik, ale spíše lze očekávat minimalizaci takového rizika.

X. DOPADY NA VÝKON STÁTNÍ STATISTICKÉ SLUŽBY

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá sběr nových dat, která by byla využitelná pro potřeby státní statistické služby.

XI. DOPADY NA BEZPEČNOST NEBO OBRANU STÁTU

Navrhovaná právní úprava nemá dopady na obranu a bezpečnost státu.

Zvláštní část

K § 1

Univerzitní nemocnice bude právnickou osobou veřejného práva. Tento právní status univerzitní nemocnice odpovídá účelu, ke kterému má být univerzitní nemocnice zřizována.

V souladu s ustanovením § 20 odst. 2 občanského zákoníku se na univerzitní nemocnici bude subsidiárně vztahovat i občanský zákoník. Vzhledem k charakteru univerzitní nemocnice jakožto veřejného ústavu se z ustanovení občanského zákoníku o právnických osobách budou na univerzitní nemocnici vztahovat obecná ustanovení o osobách a právnických osobách,

ze zvláštních ustanovení pak ustanovení o ústavu (§ 402 až 417), a to za podmínky, že nebudou v rozporu s ustanoveními zákona o univerzitních nemocnicích. Vzhledem k podrobné úpravě hospodaření univerzitní nemocnice se však nepoužije ustanovení § 418 občanského zákoníku.

V návaznosti na stávající ochranu označení „univerzita“, jak je zakotvena v zákoně o vysokých školách, bude chráněno i označení „univerzitní nemocnice“, které bude povinnou náležitostí názvu univerzitní nemocnice.

Ustavení a rušení univerzitních nemocnic zákonem by mělo mimo jiné zajistit nezbytnou stabilitu sítě univerzitních nemocnic, a to nejen pro zajištění vysoce specializované lůžkové zdravotní péče, ale též pro zajištění klinické a praktické výuky studentů vysokých škol v studijních programech zdravotnického zaměření a další vzdělávání zdravotnických pracovníků.

Právní vztah mezi Ministerstvem zdravotnictví a univerzitní nemocnicí je veřejnoprávní. Pokud například podle § 8 odst. 3 má mít ministr zdravotnictví pravomoc pozastavit výkon funkce člena rady univerzitní nemocnice z důvodu střetu zájmů, jde o výkon působnosti v oblasti veřejné správy ve smyslu § 1 odst. 1 správního řádu se všemi důsledky z toho plynoucími, pokud jde o procesní režim výkonu těchto pravomocí (správní řízení) a případný soudní přezkum takových správních aktů Ministerstva zdravotnictví ve správním soudnictví.

K § 2

Stanoví se náležitosti statutu univerzitní nemocnice. Univerzitní nemocnice budou pokračovat v činnosti stávajících fakultních nemocnic. Navrhuje se, aby i vůči univerzitním nemocnicím byla zachována působnost Ministerstva zdravotnictví, které by tak kromě jiného bylo příslušným orgánem k vydání statutu univerzitní nemocnice a jeho změn. Změnu může navrhnout rada univerzitní nemocnice. Pokud ji navrhne samotné ministerstvo, musí návrh změny s radou alespoň projednat.

K § 3

Úprava navazuje na ustanovení § 1 odst. 2.

K § 4 až 16

Navrhovaná struktura orgánů umožní efektivnější řízení univerzitní nemocnice a kontrolu její činnosti včetně hospodaření. Složení orgánů umožní zapojit do jejich činnosti vysoké školy i zaměstnance univerzitní nemocnice.

Statutárním orgánem univerzitní nemocnice bude ředitel. Práva a povinnosti mezi univerzitní nemocnicí a ředitelem se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu, nestanoví-li smlouva o výkonu funkce ředitele nebo zákon o univerzitních nemocnicích jinak.

Pokud ředitel přestane splňovat zákonné požadavky na výkon funkce, uplatní se ustanovení § 155 odst. 1 občanského zákoníku a tedy jeho funkce zaniká.

Rada univerzitní nemocnice bude především orgánem kontrolním. Tomu odpovídá i její složení – v radě budou také zástupci vysoké školy, se kterou bude mít univerzitní nemocnice uzavřenu smlouvu o spolupráci, zástupce Ministerstva financí a zástupce zaměstnanců.

Působnost orgánů univerzitní nemocnice se stanoví zejména s ohledem na požadavek hospodárného a efektivního využívání majetku univerzitní nemocnice a jeho ochrany a zajištění činnosti univerzitní nemocnice v souladu s jejím statutem.

S ohledem na specifický „akademický“ charakter univerzitní nemocnice se stanoví povinnost konání výběrového řízení na pozici ředitele s tím, že návrh na jeho jmenování a odvolání podává rada univerzitní nemocnice na základě souhlasu tříčtvrtinové většiny svých členů. Za účelem zajištění řízení univerzitní nemocnice v případě ukončení výkonu funkce ředitele se zakládá právo ministra zdravotnictví jmenovat prozatímního ředitele do doby standardního ustanovení ředitele nového.

Akademická rada bude poradním orgánem. V rámci činnosti tohoto orgánu se zástupci lékařské a farmaceutické fakulty budou podílet zejména na řízení činnosti univerzitní nemocnice a řešení zásadních otázek týkajících se výuky a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti.

Členy akademické rady budou jmenovat ředitel a děkan fakulty, přičemž určení počtu členů akademické rady a určení, kolik členů bude jmenovat ředitel a kolik členů bude jmenovat děkan fakulty, je vzhledem k charakteru tohoto orgánu a jeho působnosti ponecháno na úpravě ve smlouvě o spolupráci.

K § 17 až 21

Tato úprava navazuje na stávající úpravu fakultních nemocnic v § 111 zákona o zdravotních službách, která bude zrušena, a současně i na nové požadavky na úpravu vztahů mezi univerzitní nemocnicí a vysokou školou.

Na odborných pracovištích univerzitní nemocnice bude nadále uskutečňována klinická a praktická výuka v akreditovaných studijních programech a studijních oborech zdravotnického zaměření, specializační a celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví a související výzkumná a vývojová činnost, jak je tomu u stávajících fakultních nemocnic. Jedná se zejména o společná pracoviště univerzitní nemocnice a vysoké školy. Návrh zákona vymezuje, co je společným pracovištěm a současně stanoví základní podmínky pro jeho zřízení, změnu a zrušení.

Základní typy společných pracovišť budou uvedeny v zákoně, přičemž zákon umožní, aby na základě smlouvy o spolupráci byly zřizovány i další společná pracoviště pro zajištění výuky a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti.

Smlouva o spolupráci je důležitým nástrojem pro zajištění výuky, specializačního vzdělávání a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti v univerzitní nemocnici.

Univerzitní nemocnice uzavře smlouvu o spolupráci s vysokou školou určenou v příloze č. 3 k návrhu zákona. Stanoví se, že vysoká škola musí mít akreditován studijní program všeobecné lékařství, který je základním studijním oborem pro přípravu lékařů, případně vojenské všeobecné lékařství, nebo studijní program farmacie, případně vojenská farmacie.

Dále se stanoví podmínka, aby se výuka studentů uskutečňovala ve stejné obci, ve které je zdravotnické zařízení univerzitní nemocnice, v němž bude uskutečňována praktická výuka studentů, s výjimkou výuky ve studijním programu farmacie. Rozsah praktické výuky studentů v univerzitní nemocnici a rozmístění fakultních nemocnic a lékařských fakult vylučuje, aby se teoretická výuka studentů uskutečňovala v jiné obci a studenti na praktickou výuku do univerzitní nemocnice dojížděli. Tato podmínka neplatí v případě vojenské univerzitní nemocnice.

Dále jsou upraveny základní obsahové náležitosti smlouvy o spolupráci. Zohledněny přitom byly požadavky vysokých škol a obvyklé náležitosti smluv, které nyní uzavírají fakultní nemocnice s vysokými školami.

Vždy se musí v univerzitní nemocnici uskutečňovat výuka studentů studijního programu všeobecné lékařství, popřípadě vojenské všeobecné lékařství. V případě, že má vysoká škola akreditován i jiný studijní program zdravotnického zaměření, musí se v univerzitní nemocnici uskutečňovat také výuka studentů takového studijního programu. Určení lékařské fakulty je podstatné zejména v hl. m. Praze, kde má Univerzita Karlova několik lékařských fakult, přičemž praktická výuka jejich studentů se uskutečňuje v různých fakultních nemocnicích, a také pro určení děkana, kterému jsou v návrhu zákona svěřena oprávnění.

K § 22 až 34

Stanoví se podmínky hospodaření univerzitní nemocnice včetně nakládání s majetkem. Cílem je zajistit, aby majetek univerzitní nemocnice byl využíván především k její hlavní činnosti a příjmy univerzitní nemocnice byly použity pouze na úhradu výdajů spojených s její činností. S tím souvisí i navrhovaná opatření, například se stanoví právní jednání, k jehož platnosti se vyžaduje předchozí souhlas Ministerstva zdravotnictví nebo rady univerzitní nemocnice nebo se stanoví požadavek na přezkoumání hospodaření univerzitní nemocnice v rámci auditu.

Nestanoví se žádná zvláštní pravidla poskytování veřejné podpory. Použijí se tedy pravidla obecná vyplývající z čl. 101 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie a navazujících právních dokumentů Evropské unie. A priori se nepočítá s jistým či pravidelným poskytováním veřejné podpory. Pokud by mělo k poskytnutí veřejné podpory dojít, bude tak činěno v mezích stanovených Rozhodnutím Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU). V takovém případě Ministerstvo zdravotnictví či jiný poskytovatel veřejné podpory pověří univerzitní nemocnici poskytováním služby

obecného hospodářského zájmu tzv. pověřovacím aktem. Pověření a následné poskytnutí vyrovnávací platby za závazek veřejné služby bude provedeno zcela v mezích uvedeného rozhodnutí komise.

K § 35

Ustanovení reaguje na specifické postavení vojenské univerzitní nemocnice v souvislosti s plněním úkolů ve prospěch ozbrojených sil a vzděláváním zdravotnických pracovníků pro potřeby vojenského zdravotnictví. Vojenskou univerzitní nemocnicí se stane stávající Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, a to bez změny právní formy. Zůstává tedy státní příspěvkovou organizací, na kterou se použijí jen výslovně uvedená ustanovení zákona o univerzitních nemocnicích.

K § 36

Jedná se o úpravu jmenování na vedoucí pracovní místo zakládající pracovní poměr ve smyslu § 33 odst. 3 zákoníku práce.

K § 37

Cílem navrhovaného zákona není omezit spolupráci univerzitní nemocnice pouze na jednu vysokou školu. Takový postup by měl negativní dopady na výuku v jiných školách a vzdělávacích zařízeních.

K § 38

Upravuje se kontrolní pravomoc Ministerstva zdravotnictví vůči univerzitní nemocnici.

K § 39

Upravuje se relativní neplatnost právního jednání při absenci povinného souhlasu rady univerzitní nemocnice nebo ministerstva zdravotnictví, popřípadě Ministerstva financí.

K § 40 a 41

Cílem úpravy je postihnout neoprávněné užití chráněných označení.

Návrh se omezuje na úpravu skutkových podstat přestupků, druh a výši sankce a na určení orgánu příslušného k projednání přestupků. Na řízení o přestupcích se bude vztahovat zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K § 42

Jedná se o transformační ustanovení ke změně právní formy státních příspěvkových organizací – fakultních nemocnic uvedených v příloze č. 1 k návrhu zákona na univerzitní nemocnice.

Při změně právní formy se státní příspěvková organizace jako právnická osoba neruší a ani nezaniká (§ 183 občanského zákoníku). Univerzitní nemocnice bude nadále subjektem práv a povinností, které měla státní příspěvková organizace před změnou právní formy, s výjimkou práv a povinností, které mají podle jiných právních předpisů pouze státní příspěvkové organizace, pokud zákon nestanoví jinak. Změnou právní formy tak mimo jiné nezaniká ani oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

Termín transformace státních příspěvkových organizací uvedených v příloze č. 1 k návrhu zákona na univerzitní nemocnice je stanoven v návaznosti na předpokládanou délku legislativního procesu.

K § 43

Toto ustanovení má zajistit kontinuitu spolupráce ve vzdělávání mezi univerzitní nemocnicí a vysokou školou dle smlouvy uzavřené před 1. lednem 2018 do uzavření nové smlouvy o spolupráci.

K § 44

Novelizuje se zákon o účetnictví tak, aby univerzitní nemocnice byly uvedeny ve výčtu tzv. vybraných účetních jednotek.

K § 45

Univerzitní nemocnice se z pohledu daně z příjmů považuje za veřejně prospěšného poplatníka. Doplnuje se, že výdaje na tvorbu sociálního fondu univerzitní nemocnice se považují za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů.

K § 46

Navrhované doplnění § 2 odst. 3 zákona o vysokých školách umožní univerzitní nemocnici používat privilegovaného označení, které je chráněné zákonem o vysokých školách.

Část třináctá se uvádí do souladu s návrhem zákona o univerzitních nemocnicích.

K § 47

Peněžní prostředky na účtech univerzitních nemocnic budou součástí peněžních prostředků státní pokladny, jak je tomu doposud i v případě fakultních nemocnic.

K § 48

Novela zákona o finanční kontrole rozšiřuje výčet subjektů, které se považují za orgán veřejné správy pro účely finanční kontroly, také o univerzitní nemocnice.

K § 49

Zaměstnancům univerzitní nemocnice bude za práci náležet plat. Poskytování platu odpovídá charakteru univerzitní nemocnice.

K § 50

Jedná se o právní úpravu navazující na transformaci fakultních nemocnic na univerzitní nemocnice a na související změny terminologie.

K § 51

Den nabytí účinnosti zákona se navrhuje v návaznosti na předpokládanou délku legislativního procesu.

K příloze č. 1

Příloha obsahuje seznam státních příspěvkových organizací – fakultních nemocnic, které změní právní formu na univerzitní nemocnici podle § 42 odst. 1 a názvy a sídla univerzitních nemocnic.

K příloze č. 2

Stanoví se seznam univerzitních nemocnic, který zahrnuje i vojenskou univerzitní nemocnici se zvláštním postavením.

K příloze č. 3

Stanoví se smluvní strany smlouvy o spolupráci podle § 17. Protože ve vojenské univerzitní nemocnici nebude ustavena rada univerzitní nemocnice, neobsahuje písmeno j) úpravu navrhování členů - zástupců vysoké školy - do tohoto orgánu.

V Praze dne 8. března 2017

Předseda vlády:

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

Ministr zdravotnictví:

JUDr. Ing. Miloslav Ludvík, MBA, v. r.